

Πίνακας περιεχομένων

Αριθμ. Δ.ΕΣ.ΥΠ. 158709 ΕΞ 2016 ΕΜΠ Διαδικασία ελέγχου της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών

(ΦΕΚ Β')

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 5 του Ν. 3943/2011 (Α'66) «Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών» όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει, με τις διατάξεις της παρ.3α του άρθρου 12 του Ν. 4110/2013 (Α'17).
2. Τις διατάξεις της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012(Α'222) «Έγκριση μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2013-2016- Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν. 4046/2012 και του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2013- 2016»,όπως ισχύει.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 3528/2007 (Α'26) «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών, Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» όπως ισχύει.
4. Τις διατάξεις της αριθ. Δ.Π.Ε. 1016047 ΕΞ/26-01-2012 Κοινής απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (Β'659) «Οργάνωση της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών».
5. Την αριθμ. Δ6 1044950 ΕΞ 2012/15-03-2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β'811) «Καθορισμός του χρόνου έναρξης λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών».
6. Τις διατάξεις της περίπτωσης 1 της παραγράφου Β1 του άρθρου πρώτου του Ν. 4152/2013 (Α' 107) και της αριθ. Δ6Α 1113773 ΕΞ 2013/15-07-2013 (Β' 1748) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με τις οποίες η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών μεταφέρθηκε στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.),
7. Τις διατάξεις της περίπτωσης α' της υποπαραγράφου 2 της παραγράφου Ε' του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014 (Α' 85) με τις οποίες η αυτοτελής Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Γ.Γ.Δ.Ε. μετονομάστηκε σε Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων και υπάγεται απευθείας στο Γενικό Γραμματέα αυτής.
8. Τις διατάξεις της αριθ. Δ6Α 1058824 ΕΞ 2014/ 08-04-2014 (Β'865) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών περί ανασυγκρότησης και ανακαθορισμού των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Γ.Γ.Δ.Ε.
9. Τις διατάξεις του Π.Δ. 111/2014 (Α' 178) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών».

10. Η αριθ. 1/20-01-2016 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Υ.Ο.Δ.Δ.' 18) περί επιλογής και διορισμού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τη διαδικασία ελέγχου της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

I. ΓΕΝΙΚΑ

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας για τη διενέργεια ελέγχου της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή της διαδικασίας ελέγχου της περιουσιακής τους κατάστασης, παρέχουμε τις παρακάτω οδηγίες, προκειμένου να διενεργηθεί ο έλεγχος, να διαπιστωθεί η περιουσιακή κατάσταση του υπαλλήλου και των μελών της οικογένειάς του και να διακριβωθεί αν η απόκτησή της, δικαιολογείται από τα εμφανή-νόμιμα εισοδήματα και πόρους του.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αντικείμενο του ελέγχου είναι η διακρίβωση της περιουσιακής κατάστασης του υπαλλήλου και των μελών της οικογένειάς του στην ημεδαπή και την αλλοδαπή και η διαπίστωση ότι η απόκτηση των περιουσιακών τους στοιχείων καθώς και τα ποσά που έχουν αναλωθεί σε αγορές και δαπάνες, δικαιολογούνται από τα εμφανή και νόμιμα εισοδήματά τους.

III. ΕΚΤΑΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων διενεργείται για τη χρονική περίοδο που είχαν την υπαλληλική ιδιότητα και κατά την κρίση του αρμοδίου οργάνου ελέγχου ανατρέχει, σε έτη κατά τα οποία οι υπάλληλοι παρουσιάζουν φορολογικό και οικονομικό ενδιαφέρον (περιουσιακή κατάσταση είτε δυσανάλογη των εισοδημάτων τους, είτε αποκρουβείσα, είτε ανακριβώς δηλωθείσα) και όχι προγενέστερα του έτους 2000, εκτός ειδικών περιπτώσεων, με αφετηρία την 31/12 του, προ της ελεγχόμενης περιόδου, έτους. Το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα καθορίζεται κατά την έκδοση της σχετικής εντολής.

Ειδικά για τους συνταξιούχους, ο έλεγχος διενεργείται για χρονική περίοδο μέχρι τη λύση της υπαλληλικής σχέσης και εκτείνεται σε προηγούμενα έτη, ως ανωτέρω.

Εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού του ελέγχου, το αρμόδιο όργανο που διενεργεί τον έλεγχο προβαίνει σε διασταύρωση στοιχείων και πληροφοριών, τα οποία είναι δυνατόν να αφορούν, πέραν της συζύγου και των προστατευομένων μελών, κατά τις φορολογικές διατάξεις, και τρίτους εμπλεκόμενους - συνδικαιούχους τραπεζικών, χρηματοοικονομικών προϊόντων, κ.λπ.

IV. ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Οι έλεγχοι διενεργούνται στοχευμένα, δειγματοληπτικά ή κατόπιν εμπειριστατωμένης αναφοράς. Σε περίπτωση στοχευμένων ή δειγματοληπτικών ελέγχων, η επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο γίνεται σύμφωνα με κριτήρια ανάλυσης κινδύνου που καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε., η οποία δεν δημοσιοποιείται. Με την ίδια απόφαση γίνεται και ο καθορισμός του δείγματος καθώς και του προγράμματος ελέγχων. Στις περιπτώσεις ελέγχου κατόπιν εμπειριστατωμένης αναφοράς η επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο γίνεται κατόπιν διερεύνησης, επεξεργασίας και αξιολόγησης των στοιχείων και δεδομένων που περιέρχονται στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Γ.Γ.Δ.Ε.

V. ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) ανατίθεται σε Οικονομικούς Επιθεωρητές, που υπηρετούν στη Δ/ση Εσωτερικών Υποθέσεων της Γ.Γ.Δ.Ε, κατόπιν έκδοσης εντολής του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε. ή εξουσιοδοτημένου, από αυτόν, οργάνου. Η έκδοση εντολών ελέγχου της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γ.Γ.Δ.Ε. γίνεται αποκλειστικά από το Αυτοτελές Τμήμα Β' Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης της Δ/σης Εσωτερικών Υποθέσεων της Γ.Γ.Δ.Ε.

VI. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος περιουσιακής κατάστασης διενεργείται μέσω μιας μεθοδολογίας προσδιορισμού της περιουσιακής θέσης του ελεγχόμενου, που αξιοποιεί τα στοιχεία, τις πληροφορίες και τα δεδομένα για έσοδα κάθε πηγής και τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες πάσης φύσεως, που η Φορολογική Διοίκηση διαθέτει ή συγκεντρώνει, για τον ίδιο, τον/την σύζυγό του και τα προστατευόμενα μέλη τους.

Η μεθοδολογία προσδιορισμού της περιουσιακής κατάστασης αναλύει τα έσοδα, φορολογητέα ή μη, τις μεταβολές (όχι μόνο τη χρηματική προσαύξηση) σε κινητή ή ακίνητη περιουσία οποιασδήποτε μορφής, όπως οικόπεδα, σπίτια, αυτοκίνητα, σκάφη, αεροσκάφη, τραπεζικές καταθέσεις και κάθε μορφής χρεόγραφα (μετοχές, τοκομερίδια, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια κλπ.), καθώς και το κόστος εξυπηρέτησης, των ατομικών και οικογενειακών αναγκών και υποχρεώσεων του/της ελεγχόμενου υπαλλήλου.

Ο ελεγχόμενος μπορεί να δικαιολογήσει την προσαύξηση της περιουσίας του με όλους τους νόμιμους τρόπους, εφόσον έχει αποδεικτικά στοιχεία και για εισοδήματα τα οποία δεν ήταν υποχρεωμένος, βάσει διατάξεων, να είχε συμπεριλάβει στις υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος.

Η προσαύξηση περιουσίας που προκύπτει από τον έλεγχο των τραπεζικών λογαριασμών, πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς, καθόσον αναλήψεις/καταθέσεις μπορεί να αφορούν συναλλαγές - κινήσεις, που δεν συνιστούν κατ' ανάγκη φορολογητέο εισόδημα. Περαιτέρω μεταφορές χρηματικών ποσών, μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών, εξετάζονται και διερευνάται ο λόγος που πραγματοποιήθηκαν οι συναλλαγές μεταφοράς των ποσών αυτών, αφού προσκομίσει ο ελεγχόμενος τα σχετικά έγγραφα. Το θέμα που πρέπει να εξετάζεται δεν είναι ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ ανάληψης και κατάθεσης στον ίδιο ή άλλο τραπεζικό λογαριασμό αλλά αν τα αναληφθέντα ποσά υπερκαλύπτουν δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων ή λοιπών δαπανών έτσι ώστε να μην δικαιολογούνται μεταγενέστερες καταθέσεις ίσου ή άλλου ποσού στον ίδιο ή άλλο λογαριασμό. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί να αποδειχθεί και να τεκμηριωθεί από τον έλεγχο ότι οι συγκεκριμένες αναλήψεις που έγιναν από τον ελεγχόμενο, από έναν ή περισσότερους λογαριασμούς, δαπανήθηκαν για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων ή άλλων δαπανών οπότε δεν μπορεί να θεωρηθεί εφικτή η επανακατάθεση των ποσών αυτών σε ίδιους ή άλλους λογαριασμούς. Επιπλέον ο έλεγχος κρίνει και τεκμηριώνει εάν πρόκειται ή όχι για «πρωτογενείς καταθέσεις», δηλαδή για ποσά που προέρχονται από άγνωστη, ή μη διαρκή, ή μη σταθερή πηγή, ή αιτία και δεν προέρχονται από αναλήψεις από άλλους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Επίσης, ο έλεγχος λαμβάνει υπόψη και αξιοποιεί το οικονομικό ιστορικό του/της υπαλλήλου, του/της συζύγου και των προστατευόμενων μελών.

Σημειώνεται ότι, η μεθοδολογία αυτή αναπροσαρμόζει την περιουσιακή θέση του υπόχρεου με τις περιπτώσεις απόκτησης περιουσιακών στοιχείων άνευ ανταλλάγματος (κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής, προίκας, κερδών από τυχερά παίγνια, ανταλλαγής κ.λπ.), με τις περιπτώσεις εκποίησης αυτών, καθώς και με τις ατομικές και οικογενειακές δαπάνες κάθε είδους.

Σε περίπτωση που ο ελεγχόμενος επικαλείται (ως έσοδα) κέρδη από τυχερά παίγνια θα πρέπει να προσκομίσει παραστατικά στοιχεία πιστοποίησης και επαλήθευσης της

ταυτότητας του δικαιούχου του κέρδους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Τέτοια παραστατικά στοιχεία ενδεικτικά είναι:

1. Για κέρδη τα οποία έχουν εξοφληθεί σε μετρητά από τα εξουσιοδοτημένα σημεία πώλησης ή τα ταμεία του ΟΠΑΠ Α.Ε./ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. το αποδεικτικό είσπραξης κέρδους, το οποίο εκδίδεται κατά την εξόφληση του κέρδους από τις τερματικές μηχανές των εξουσιοδοτημένων σημείων πώλησης ή τα ταμεία του ΟΠΑΠ Α.Ε./ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και τα ποσά αυτά να αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του έτους που ανάγονται.

2. Για κέρδη τα οποία έχουν εξοφληθεί από Τράπεζα, η αίτηση πληρωμής προς την Τράπεζα, η οποία εκδίδεται από τις τερματικές μηχανές των εξουσιοδοτημένων σημείων πώλησης του ΟΠΑΠ Α.Ε./ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ Α.Ε. και η απόδειξη της Τράπεζας όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου ή για έτη από το 2015 και επόμενα βεβαίωση κέρδους του ΟΠΑΠ Α.Ε. που εκδίδεται ηλεκτρονικά.

Σε περίπτωση που ο ελεγχόμενος επικαλείται ότι η προσαύξηση περιουσίας προέρχεται από δωρεά, δανειοδότηση, γονική παροχή, κληρονομιά θα πρέπει να ελέγχεται αν υπήρχε η δυνατότητα από τον δωρητή, τον δανειοδότη, τον παρέχοντα, τον κληρονομούμενο, να καταβάλει τα ποσά που επικαλείται ο ελεγχόμενος, εάν έχουν πραγματοποιηθεί οι συναλλαγές καθώς και εάν έχουν καταλογιστεί τα ποσά που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις (π.χ. δήλωση τελών χαρτοσήμου, δήλωση φόρου γονικής παροχής, φόρου δωρεάς κ.λπ.). Σε διαφορετική περίπτωση μετά το πέρας του ελέγχου σχετικό υπηρεσιακό σημείωμα αποστέλλεται στην αρμόδια Φορολογική Αρχή για τον φορολογικό έλεγχο των τρίτων αυτών προσώπων. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και σε περίπτωση που ο/η ελεγχόμενος/η, ο/η σύζυγος και τα προστατευόμενα μέλη έχουν την ιδιότητα του δωρητή, του δανειοδότη, κ.λπ. σε τρίτα πρόσωπα.

Σε περίπτωση χορήγησης δανείου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό, θα ελέγχεται ο λόγος χορήγησης του δανείου, η εκταμίευσή του, η διάρκειά του, ο λογαριασμός εξυπηρέτησης του δανείου και η αποπληρωμή του.

Ο έλεγχος προσδιορισμού της περιουσιακής θέσης του υπόχρεου, αναλύει τα χρηματοοικονομικά προϊόντα σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, τις αγορές και τις δαπάνες κατά τη διάρκεια της ελεγχόμενης περιόδου και τα συγκρίνει με τα συνολικά έσοδα κάθε έτους.

Ιδιαίτερη μνεία, κατά την επεξεργασία, γίνεται για τις καταθέσεις σε μετρητά ή επιταγές, που πραγματοποιούνται από τον ίδιο ή τρίτους, σε λογαριασμούς του και δεν αφορούν αναλήψεις/μεταφορές από λογαριασμούς του ίδιου ή εκποίηση χρηματοοικονομικών προϊόντων του.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω μεθοδολογίας προσδιορισμού της περιουσιακής θέσης ορίζονται οι παρακάτω έννοιες:

- Καταθέσεις σε ή/ Αναλήψεις από, προσωπικούς και επαγγελματικούς λογαριασμούς σε ή/ από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Καταθέσεις σε/Αναλήψεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (κάθε μορφής στην Ελλάδα ή το Εξωτερικό), του ελεγχόμενου, της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών (λογαριασμοί ατομικοί ή κοινοί, προθεσμιακοί ή αόριστης διάρκειας, έντοκοι ή άτοκοι). Περιπτώσεις κοινών λογαριασμών θεωρούνται ότι ανήκουν στον πραγματικό δικαιούχο, ο οποίος καθορίζεται με βάση τις πραγματικές περιστάσεις και τη φύση των συναλλαγών. Εφόσον αυτό δεν είναι δυνατό, τα ποσά κατανέμονται κατά ίσα μέρη σε όλους τους συνδικαιούχους (ποσό διά αριθμό συνδικαιούχων).

- Περιουσιακά στοιχεία. Κινητή και ακίνητη περιουσία οποιασδήποτε μορφής του φορολογουμένου, του/ της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών στην Ελλάδα ή και στο Εξωτερικό. Η αποτίμηση γίνεται με βάση την αξία κτήσης ή το κόστος κατασκευής,

προσαυξημένη με την αξία/κόστος τυχόν προσθηκών ή βελτιώσεων. Στα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται και τυχόν υπάρχουσες απαιτήσεις έναντι τρίτων.

- Προστατευόμενα μέλη. Τα πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τον ελεγχόμενο σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2238/1994 ή τα εξαρτώμενα μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν.4172/2013, ανάλογα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος σε κάθε ελεγχόμενη περίοδο και υπό την προϋπόθεση, ότι δεν είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.
- Δαπάνες. Δαπάνες πάσης φύσεως που πραγματοποιούνται από τον ελεγχόμενο, τον/την σύζυγό του και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, όπως αυτές προκύπτουν από τη φορολογική δήλωση, από στοιχεία που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση, ή οι δηλούμενες από τον υπόχρεο, εφόσον είναι μεγαλύτερες από τις προηγούμενες. Σε περίπτωση όπου είναι δεδομένη η πραγματοποίηση της δαπάνης, αλλά δεν είναι γνωστό το ποσό που καταβλήθηκε και δεν παρέχονται στοιχεία από το φορολογούμενο για το ύψος του, αυτό προσδιορίζεται με βάση τα στοιχεία που έχει στην διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση.

Όπου αναφέρονται δαπάνες διαβίωσης (προσωπικές- οικογενειακές) αφορούν πραγματικές δαπάνες.

- Αγορά ακινήτων. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από άλλα στοιχεία (τραπεζικές κινήσεις ελεγχόμενου, δάνεια, προγενέστερο φορολογικό έλεγχο, κ.λπ.) προσδιορίζεται ως «το πραγματικό» μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται το ποσό αυτό.
- Ανέγερση ακινήτου. Ως ετήσια δαπάνη του ελεγχόμενου υπαλλήλου λογίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για την ανέγερση οικοδομής, δηλαδή το κόστος έκδοσης άδειας οικοδομής συμπεριλαμβανομένης και της αμοιβής του μηχανικού, την αγορά κάθε είδους υλικών με ΦΠΑ, την λήψη υπηρεσιών, τις αμοιβές του εργατικού προσωπικού και τις ασφαλιστικές εισφορές.

Το ποσό της δαπάνης για ανέγερση οικοδομών δεν μπορεί να είναι μικρότερο εκείνου που προσδιορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν.2238/1994 (για το χρονικό διάστημα που ισχύουν), λαμβανομένων υπόψη των εργατικών αμοιβών, των ασφαλιστικών εισφορών και των κάθε είδους αμοιβών μηχανικών, για τη μελέτη και επίβλεψη των εργασιών.

Για την απόδειξη της ετήσιας δαπάνης ανέγερσης οικοδομής, προσκομίζονται αντίγραφα, του εντύπου υπολογισμού του ελάχιστου κόστους κατασκευής της οικοδομής (πίνακας ΕΚΟ), του τελικού πίνακα ανάλυσης κόστους κατασκευής και της δήλωσης εργασιών που έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Επίσης προσκομίζονται αντίγραφα καταβολής εργατικών αμοιβών, ασφαλιστικών εισφορών, αμοιβών μηχανικών για τη μελέτη και επίβλεψη των εργασιών, καθώς και φορολογικά στοιχεία αγοράς υλικών. Για άδειες που εκδόθηκαν πριν την εφαρμογή του άρθρου 35 του Ν. [2238/1994](#), θα προσκομίζονται τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία.

Ως αξία των ημιτελών κτισμάτων, λαμβάνεται ανάλογα με το στάδιο - φάση κατασκευής, τουλάχιστον εκείνη που προσδιορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν.2238/1994 (ελάχιστο κόστος οικοδομής), πλέον των εργατικών αμοιβών, ασφαλιστικών εισφορών και των κάθε είδους αμοιβών μηχανικών για τη μελέτη και επίβλεψη των εργασιών.

VII. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

A. Παροχή στοιχείων από τον ελεγχόμενο.

Στον/στην υπόχρεο κοινοποιείται επιστολή προς έλεγχο, με συνημμένα έντυπα προς συμπλήρωση, στα οποία αναγράφει τα προσωπικά, υπηρεσιακά, οικογενειακά και περιουσιακά του στοιχεία, καθώς και τα στοιχεία των λοιπών μελών της οικογενείας του/της, τα οποία επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης ως προς την ακρίβεια και πληρότητα των αναγραφόμενων, σε αυτά, στοιχείων.

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας, ο Οικονομικός Επιθεωρητής με την έναρξη του ελέγχου ή κατά τη διάρκεια αυτού, μπορεί να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία, εντός ρητής προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες, η οποία μπορεί να παραταθεί για ισόχρονο διάστημα, για την περιουσιακή κατάσταση και τις συνθήκες διαβίωσης του ιδίου, του/της συζύγου του και των προστατευόμενων μελών τους, για τα ελεγχόμενα έτη, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ο Οικονομικός Επιθεωρητής θεωρεί απαραίτητο.

Στα ανωτέρω μπορούν να συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: στοιχεία για ακίνητα (οικόπεδα, αγροτεμάχια, κτίσματα κάθε μορφής), για κινητά μέσα (οχήματα κάθε μορφής, πλωτά και εναέρια μέσα), για επενδύσεις/συμμετοχές κάθε μορφής, για καταθέσεις κάθε μορφής στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, για διαθέσιμα, για έργα τέχνης, συλλογές και λοιπά τιμαλφή και για απαιτήσεις/υποχρεώσεις κάθε είδους κ.λπ.

Σε έκτακτες περιπτώσεις αδυναμίας των ελεγχόμενων προσώπων για έγκαιρη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων, το όργανο ελέγχου δύναται να παρατείνει την προθεσμία με ειδικά αιτιολογημένα απόφαση.

Ειδικά ως προς τα περιουσιακά στοιχεία των κατηγοριών έργων τέχνης, συλλογών και λοιπών τιμαλφών απαιτείται η παροχή στοιχείων μόνο εφόσον η συνολική τους αξία υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000,00) ευρώ. Η δηλούμενη αξία προκύπτει είτε από σχετικό παραστατικό αγοράς ή από πράξη της φορολογικής αρχής για την επιβολή φόρου αιτία θανάτου, δωρεάς, γονικής παροχής ή προίκας κατά το χρόνο κτήσης τους.

Τα ανωτέρω στοιχεία παρέχονται διακριτά για κάθε ελεγχόμενο έτος, σε περίπτωση που υπάρχουν μεταβολές.

Εφόσον, κρίνεται αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού του ελέγχου, ο Οικονομικός Επιθεωρητής που διενεργεί τον έλεγχο, μπορεί να εξετάσει σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τον ελεγχόμενο/η και οποιονδήποτε μάρτυρα.

Β. Παροχή στοιχείων από τη Φορολογική Διοίκηση

Ο Οικονομικός Επιθεωρητής συγκεντρώνει πληροφορίες και στοιχεία που αφορούν τους ελεγχόμενους/νες από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Τα ανωτέρω στοιχεία και οι παρεχόμενες από τον ελεγχόμενο πληροφορίες λαμβάνονται υπ' όψη για τον προσδιορισμό της εικόνας αυτού.

Γ. Παροχή στοιχείων από τρίτες πηγές

Ο Οικονομικός Επιθεωρητής συγκεντρώνει, υποχρεωτικά, στοιχεία από:

- Σύστημα Μητρώου Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών
- Τράπεζες
- Τράπεζες υπό εκκαθάριση
- Ιδρύματα Πληρωμών
- Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
- Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών
- Τράπεζα Ελλάδος
- Γ.Γ.Π.Σ.

και, προαιρετικά, από κάθε άλλη πηγή που κρίνει απαραίτητη για την ολοκλήρωση του ελέγχου.

Στην περίπτωση που ο/η ελεγχόμενος/η είναι σύζυγος επιτηδευματία και προκύπτουν κινήσεις ποσών σε τραπεζικούς λογαριασμούς, για τις οποίες ο ελεγχόμενος ισχυρίζεται, χωρίς να αποδεικνύεται, ότι αφορούν την επαγγελματική δραστηριότητα του/της συζύγου, αποστέλλεται σχετικό Υπηρεσιακό Σημείωμα στην αρμόδια Φορολογική Αρχή για φορολογικό έλεγχο, τα αποτελέσματα του οποίου κοινοποιούνται στη Δ/νση Εσωτερικών Υποθέσεων,

χωρίς να επηρεάζεται χρονικά η ολοκλήρωση του ελέγχου από την απάντηση της αρμόδιας Φορολογικής Αρχής.

Σε περίπτωση μίσθωσης θυρίδας σε τράπεζες, ταμειυτήρια και άλλα ημεδαπά ή αλλοδαπά πιστωτικά ιδρύματα, θα ζητείται η συναίνεση του/της ελεγχόμενου/ης κυρίου ή συνδικαιούχου αυτού/ής, προκειμένου να προβούμε στο άνοιγμα και την καταγραφή του περιεχομένου της θυρίδας. Σε διαφορετική περίπτωση (μη συναίνεση ελεγχόμενου) θα αποστέλλεται σχετικό αίτημα στον αρμόδιο Εισαγγελέα, με το οποίο θα ζητείται η χορήγηση άδειας, προκειμένου να προβούμε στο άνοιγμα και την καταγραφή του περιεχομένου της θυρίδας. Κατά το άνοιγμα της θυρίδας θα ζητείται και φωτοαντίγραφο της σχετικής καρτέλας (βιβλίο) επισκέψεων.

VIII. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ

Ο Οικονομικός Επιθεωρητής συντάσσει πίνακα στον οποίο καταγράφει τα παρακάτω:

A. ΕΣΟΔΑ-ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ

Ο προσδιορισμός των εσόδων διενεργείται με την καταγραφή των πάσης φύσεως νομίμων εισπραχθέντων χρηματικών ποσών, όπως ενδεικτικά: μισθοί, αφορολόγητα ή εξαιρούμενα εισοδήματα, αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα, αποζημιώσεις επιτροπών, πωλήσεις μετοχών, πωλήσεις κινητών και ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, κέρδη τυχερών παιχνιδιών, δωρεές χρηματικών ποσών, αγροτικά εισοδήματα, λήψη δανείων, ρευστοποίηση χρηματοοικονομικών προϊόντων, τόκοι καταθέσεων και λοιπών χρηματικών ποσών κ.λπ., βάσει δεδομένων των υποβληθεισών φορολογικών δηλώσεων, των στοιχείων που έχει στη διάθεση της η Φορολογική Διοίκηση και όσων στοιχείων προσκομίζονται από τον υπόχρεο και αποδεικνύεται η ακρίβεια, η ορθότητα και η νομιμότητα κτήσης τους.

B. ΕΞΟΔΑ-ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

Ο προσδιορισμός των εξόδων διενεργείται με την καταγραφή των πάσης φύσεως πραγματοποιηθεισών δαπανών του έτους, που επιβάρυναν τον/την υπόχρεο, σύζυγο και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, όπως αυτές προκύπτουν από τη φορολογική δήλωση, από στοιχεία που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση ή πρόκειται για δηλούμενες δαπάνες από τον υπόχρεο, εφόσον είναι μεγαλύτερες από τις προηγούμενες.

Επίσης στο σκέλος των εξόδων υπολογίζονται και δαπάνες αγοράς κινητών (μεγάλης αξίας), ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, πληρωμές πάσης φύσεως τοκοχρεολυσίων, αγορές μετοχών - χρηματοοικονομικών προϊόντων, χρυσού, ασφαλιστικές δαπάνες, δωρεές σε τρίτους και κάθε άλλη δαπάνη για την οποία προσκομίζονται αποδεικτικά στοιχεία από τον ελεγχόμενο ή κατέχει η Φορολογική Διοίκηση.

Γ. ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ

Για τον έλεγχο περιουσιακής κατάστασης, η διαφορά μεταξύ προσδιορισθέντων εσόδων και εξόδων, κάθε έτους, ορίζεται ως διαθέσιμο υπόλοιπο.

Δ. ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΙΝΑΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ- ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΑΘΕ ΕΤΟΥΣ

Ο Οικονομικός Επιθεωρητής συντάσσει, για την ελεγχόμενη περίοδο, πίνακα με το συνολικό ποσό καταθέσεων, αναλήψεων, διαθέσιμο υπόλοιπο των τραπεζικών λογαριασμών κάθε έτους, όπως αυτά προκύπτουν από τα τραπεζικά έγγραφα και πίνακα με το συνολικό ποσό των προσδιορισθέντων εσόδων, εξόδων, διαθέσιμο υπόλοιπο κάθε έτους. Οι πίνακες αυτοί αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σχετικής πορισματικής έκθεσης.

Ε. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ

Ως διαθέσιμο κεφάλαιο έναρξης θεωρείται και μόνο στο πρώτο ελεγχόμενο έτος, το

τραπεζικό υπόλοιπο της 31/12 του προηγούμενου έτους, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το πραγματικό διαθέσιμο υπόλοιπο προηγούμενων ετών, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση τα δεδομένα των υποβληθεισών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, ή από στοιχεία που έχει στην διάθεσή της η Υπηρεσία. Αν συντρέχει περίπτωση, το βάρος της απόδειξης για το διαθέσιμο υπόλοιπο (περιουσιακή θέση) προηγούμενων, της έναρξης, ετών, φέρει ο ελεγχόμενος προσκομίζοντας οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο, (δηλώσεις φόρου εισοδήματος, δάνεια, δωρεές, πωλήσεις μετοχών κ.λπ.).

Για κάθε ελεγχόμενο έτος, συγκρίνεται το διαθέσιμο υπόλοιπο του έτους με τη μεταβολή του τραπεζικού υπολοίπου στις 31/12 του έτους αυτού.

Όταν από τα αποτελέσματα του ελέγχου κάποιου έτους, βάσει της ανωτέρω μεθοδολογίας, προκύπτει αρνητική διαφορά μεταξύ συνολικών εσόδων και συνολικών εξόδων του υπόχρεου, της συζύγου και των προστατευομένων μελών ή μεταξύ του διαθέσιμου υπολοίπου και του τραπεζικού υπολοίπου του ίδιου έτους, μέχρι του ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%), των συνολικών εσόδων του ίδιου έτους, η, βάσει της ανωτέρω μεθοδολογίας, εμφανιζόμενη περιουσιακή κατάσταση κρίνεται δικαιολογημένη και δεν απαιτείται ειδική τεκμηρίωση από τον έλεγχο.

Όταν η παραπάνω αρνητική διαφορά υπερβαίνει το προαναφερόμενο ποσοστό, προκειμένου η διαφορά αυτή να θεωρηθεί δικαιολογημένη απαιτείται πλήρης και τεκμηριωμένη αιτιολογία στηριζόμενη στις διαπιστώσεις του ελέγχου μετά και από την αξιολόγηση τυχόν ζητηθέντων συμπληρωματικών στοιχείων και την επαλήθευση των ισχυρισμών του ελεγχόμενου.

Περιπτώσεις διακράτησης ποσών σε μη εμφανείς τοποθετήσεις στην αρχή της ελεγχόμενης περιόδου ή στο τέλος ορισμένων εκ των ελεγχόμενων χρήσεων θα γίνονται δεκτές, είτε εάν αυτό αποδειχθεί είτε εάν υπάρχει μεγάλη πιθανότητα για αυτό και επιβεβαιώνεται. Αποδεικτικά στοιχεία θα μπορούσαν να είναι αναλήψεις μετρητών από τραπεζικούς λογαριασμούς, κληρονομιά όπου τεκμηριώνεται ότι το ποσοστό της κληρονομιάς του καταβλήθηκε σε μετρητά, πώληση ακινήτου κ.λπ.

Κάθε κτήση περιουσιακού στοιχείου που συνεπάγεται, έστω και στιγμιαία, αύξηση της περιουσίας του ελεγχόμενου, θα πρέπει να δικαιολογείται η νόμιμη προέλευσή του άλλως θεωρείται καταλογιστέο περιουσιακό όφελος.

Ομοίως οποιαδήποτε κατάθεση χρηματικού ποσού σε τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία συνεπάγεται, τη δεδομένη χρονική στιγμή της διενέργειας της, αύξηση των καταθέσεων του ελεγχόμενου και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση τα προερχόμενα από εμφανείς και νόμιμες πηγές, έσοδα του ελεγχόμενου, θεωρείται καταλογιστέο περιουσιακό όφελος ανεξάρτητα από το εάν το εν λόγω ποσό εξακολουθεί να υφίσταται ως πραγματικό αποταμιευτικό υπόλοιπο στο τέλος του ελεγχόμενου έτους ή έχει γίνει ανάληψη και τυχόν ανάλωσή του για οιονδήποτε σκοπό.

ΣΤ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μετά το πέρας του ελέγχου, ο αρμόδιος Οικονομικός Επιθεωρητής συντάσσει πορισματική έκθεση, στην οποία περιέχονται οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του.

Εάν από τα αποτελέσματα του ανωτέρω ελέγχου, προκύψουν στοιχεία, ότι ο υπάλληλος απέκτησε περιουσιακά στοιχεία που δεν δικαιολογούνται από εμφανή -νόμιμα εισοδήματα και πόρους, η Δ/νση Εσωτερικών Υποθέσεων, προβαίνει στις απαραίτητες διαδικασίες για την πειθαρχική ή και την ποινική δίωξη του υπαλλήλου, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί πειθαρχικού δικαίου, Ποινικού Κώδικα ή άλλων ειδικών ποινικών νόμων. Εάν διαπιστωθεί ανάγκη διευθέτησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης Αρχής η έκθεση αποστέλλεται στην Αρχή αυτή.

Όταν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού χρηματικού ποσού σε βάρος του ελεγχόμενου, μέχρι της αξίας του περιουσιακού οφέλους, το οποίο απέκτησε ο ίδιος ή τα μέλη της

οικογένειάς του και του οποίου η προέλευση δεν δικαιολογείται, το πόρισμα αποστέλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για τη φορολογία εισοδήματος του υπαλλήλου.

Η παρούσα εγκύκλιος εφαρμόζεται για εντολές που θα εκδοθούν, καθώς και για εντολές που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχει συνταχθεί η πορισματική έκθεση.

Τέλος, κάθε προηγούμενη εγκύκλιος ή διαταγή που ρυθμίζει διαφορετικά τη διαδικασία, τον τρόπο και κάθε άλλο θέμα για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, παύει να ισχύει.

Μετά τα παραπάνω και για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων κατά την άντληση στοιχείων από τους ελεγχόμενους (φυσικά πρόσωπα) ορίζονται τα ακόλουθα υποδείγματα εντύπων:

α) Επιστολή προς τον ελεγχόμενο

β) Οικογενειακή, Υπηρεσιακή κατάσταση- Περιουσιακά στοιχεία. γ) Ερωτηματολόγιο τρόπου διαβίωσης Τα έντυπα αυτά μπορεί να τροποποιούνται/αντικαθίστανται από τον Οικονομικό Επιθεωρητή ανάλογα με τα δεδομένα του φακέλου κάθε υπόθεσης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2016

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

Source URL: <https://www.taxexperts.gr/εφο/φορολογικά-θέματα/αριθμ-δεσπ-158709-εξ-2016-εμπ-διαδικασία-ελέγχου-της-περιουσιακής-κατάστασης>